

INFORME NÚM. 07

PAUPERITZACIÓ DEL MAGISTERI

Sigfredo Chiroque Chunga

A *bans d'assumir el comandament de la Nació, el Dr. Alejandro Toledo va assenyalar que: "El primer requisit per millorar la qualitat de l'educació pública, són els mestres; sense mestres capaços i motivats, no pot haver-hi una bona educació. El seu sou serà duplicat, es premiarà els millors i s'acabarà amb els contractes temporals; rebran el suport d'un programa permanent de capacitatció" (Suplement Toledo / Aquest és el canvi: per sortir de la crisi 27/05/01). Seria ridícul deixar de reconèixer que alguna cosa s'està executant en el Govern a favor del magisteri; no obstant això, després de gairebé dos anys de gestió toledista, els fets no guarden relació amb les promeses fetes.*

(IN)COMPLINT PROMESSES

En termes absoluts, el Govern del Dr. Alejandro Toledo solament ha augmentat uns 50 nous sols, el setembre de 2001. Però aquest increment té dos aspectes que cal destacar:

- Quan es va fer l'augment de 50 nous sols, el terme mitjà de mestres tenia una remuneració líquida de 672,07 nous sols. Els mestres en varen començar a guanyar uns 716,57, sense que aquest únic augment s'hagi modificat fins a la data.

- Quan va començar a governar el Dr. Toledo va trobar un magisteri absolutament pauperitzat. El juliol de 2001, la pobresa del magisteri nacional s'havia multiplicat per 6,7 respecte de 1965.

- La pobresa dels mestres es va alleujar mínimament amb els 50 nous sols d'augment. Amb ells, en termes relatius, els mestres varen millorar en un 6,47% el seu poder adquisitiu. No obstant això - després de 20 mesos i vist el procés inflacionari- la millora en el poder adquisitiu docent s'ha reduït en un 2,84% durant la gestió del president Toledo.

- Segons aquest ritme, el compliment d'allò promès quant a remuneracions docents, per duplicar les remuneracions líquides (de 672,07 a 1344,14 nous sols), el president Toledo -que en 20 mesos ha augmentat solament 50 nous sols- necessitaria més de 22 anys.

- D'altra banda, quan es va fer l'augment de 50 nous sols al Bàsic, immediatament va sortir una nova

Una altra de les meses de l'FSM

disposició (D.S. 196-2001-EF) que va impedir que aquesta suma es consideràs per a altres remuneracions o bonificacions "derivades". L'increment va ser aïllat, encara que serveix per als qui cessen, en la mesura que va modificar la Remuneració Compensatòria per Temps de Servei.

Cal, per tant, afirmar que -fora dels 50 nous sols d'increment fa 20 mesos- amb impacte molt relatiu i que es dilueix, continuen els problemes de fons quant a salaris del Magisteri: Falta d'un sistema remuneratiu coherent amb el conjunt de treballadors de l'administració pública, incompliment de les bonificacions previstes en la Llei de Professorat encara vigent, congelació d'ascensos en nivells magisterials, etc...

INCENTIUS, CONTRACTES I CAPACITACIÓ

Tampoc no s'han donat respostes a la qüestió d'incentius, contractes i capacitació. Tot això -per tenir consistència- s'hauria de donar en el marc de l'establiment d'un Escalafó Magisterial. De manera alarmant, a l'Acord Nacional s'ha previst fer això a finals del govern de Toledo. Una vegada més es repetiria la vella tradició peruana d'enganyar els mestres amb disposicions al final d'un govern per ser complertes pel govern que hagi de venir.

Des del nostre punt de vista, els incentius s'han de donar, considerant fonamentalment el reconeixement als mestres pels seus acompliments, quant a millorar la qualitat de l'educació i dels aprenentatges dels alumnes. Els incentius s'haurien de donar considerant principalment el dret que té la societat (alumnes i pares de família) a una bona educació. Però, això suposa que ha d'existir una Remuneració Mínima Nacional com un límit remuneratiu, que s'atorga considerant bàsicament el dret dels mes-

tres. D'aquesta manera, es conjuguen i harmonitzen els drets dels qui ensenyen amb els drets dels qui aprenen.

Segons el *Pressupost del sector educació 2002-2003* (citat per "l'Informe d'Educació" de l'INIDEN, març de 2003), actualment tenim: 51.852 docents en situació de contracte (11.920 a Lima i 39.932 a Regions). D'igual manera, tenim uns 16.670 administratius en aquesta mateixa situació de contractats (2.805 a Lima i 13.865 a províncies). Amb una nova disposició aprovada en el Congrés, encara quedarien uns 29 mil mestres contractats.

D'igual manera, les activitats de formació contínua als docents no solament s'han retardat en el present any, sinó que no han avançat en constituir-se en un sistema permanent.

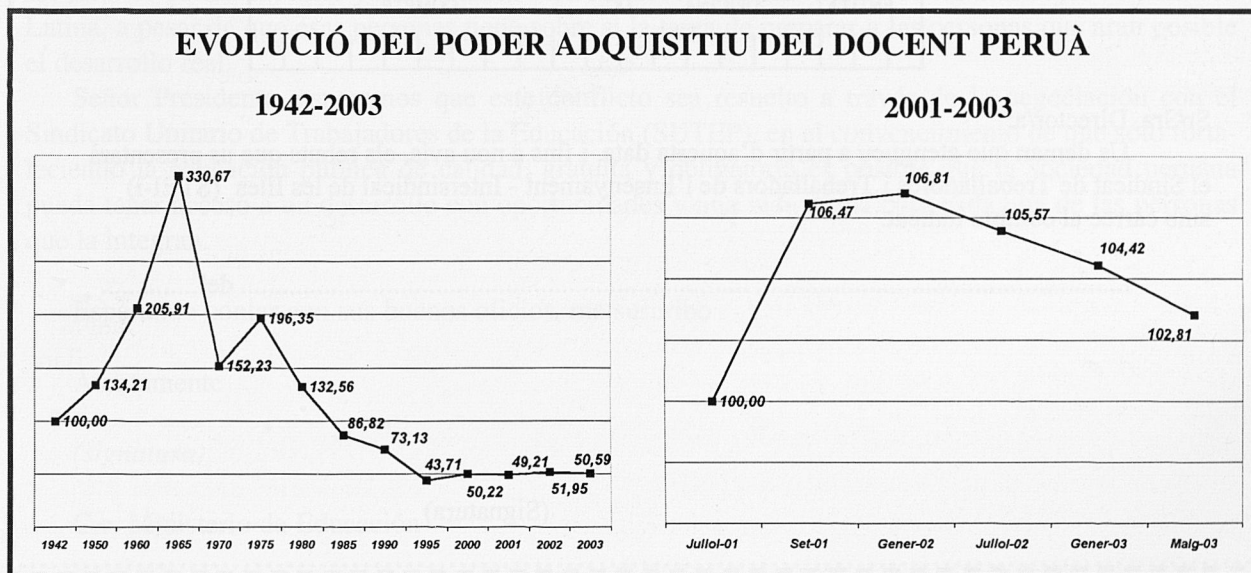
ALGUNES ALTERNATIVES

Creiem que els salaris dignes per al magisteri nacional són una necessitat, però no són condició suficient per al millorament en la qualitat educativa. Per això, cal traçar una política remunerativa en el marc d'una estratègia global de desenvolupament magisterial i de reforma educativa. Si no s'agafa aquesta opció, els increments salarials seran vists simplement com a reivindicacions gremials.

Aquestes són algunes alternatives.

1) Tenir com a referència per al Pressupost per a Educació, el percentatge del PIB. Això ha de possibilitar comptar amb un creixement de recursos per engegar un sistema de qualitat educativa i una estratègia de recuperació del poder adquisitiu dels mestres.

El percentatge del PIB per a educació ha de ser del 3,5% l'any 2004; del 5% en el 2005 i del 6% en el

2006.

S'ha d'assumir que -en els pròxims 5 anys- el 75% del Pressupost per a Educació (segons la grandària del PIB) s'ha de derivar a despeses de personal i d'obligacions socials i de previsió.

2) Els increments al magisteri s'han de fer a la Remuneració Bàsica amb tots els efectes. D'aquesta manera, se supera el que hi ha actualment: Increment de 50 sols al bàsic, sense derivacions i que solament engrosseix la Remuneració Total Permanent i -conseqüentment- la Remuneració Compensatòria per Temps de Servei (que serveix per als cessaments).

3) Assumint que el PIB creix una mitjana del 2,5% a l'any, en tres anys s'hauria duplicat la remuneració magisterial, recuperant el

poder adquisitiu que es tenia el 1990. Amb aquest creixement del PIB, en cinc anys tindriem un magisteri amb un sou acceptable equivalent a 2,36 de l'actual.

4) Fins que el terme mitjà de mestres tingui una remuneració líquida equivalent al 75% del valor del consum d'una família, els increments salarials han de ser homogenis per al conjunt magisterial. Des d'aquest valor, els augments consideraran el rendiment laboral del mestre. Per a això, s'estableix una Remuneració Mínima Nacional.

5) S'han de descongelar els nivells magisterials. Cada mestre ha de situar-se en el nivell que li correspon segons el seu temps de servei. Això en la pràctica significa un increment mitjà de 18 sols per nivell.

Butlleta de subscripció a PISSARRA¹

Nom i llinatges:.....
 Tel:.....
 Adreça:..... CP:.....
 Població:.....

Se subscriu a **PISSARRA** al preu anual de 18 eur. que abona mitjançant:
 taló bancari o gir postal a nom de l'STEI-i.
 càrrec al compte bancari²

(1) El afiliats i afiliades a l'STEI-i reben **PISSARRA** de franc
 (2) En aquest cas heu d'emplenar l'ordre bancària

ORDRE DE DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom de l'entitat:..... Adreça:.....
 Localitat:..... CP:.....

ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE

Sr/Sra. Director/a:
 Us deman que atengueu a partir d'aquesta data, i fins a nou avís, els rebuts que us presentarà el Sindicat de Treballadores i Treballadors de l'Ensenyament - Intersindical de les Illes (STEI-i) amb càrrec al compte indicat.
 ....., del.....

(Signatura)

6) Els increments remuneratius dels mestres s'han de conjugar amb altres mesures per millorar les seves condicions materials: habitatge,

oci i uns altres, ja prevists en la formalment vigent Llei del Professorat.

Nota: La IE (Internacional d'Educació) demana a les seves organitzacions i afiliats que enviïn cartes de protesta al govern peruà per demostrar la seva solidaritat amb els docents de Perú. Podeu fotocopiar el model de carta següent i enviar-la al FAX +51 13 114 700

Señor Alejandro Toledo
Presidente Constitucional
República del Perú
Palacio de Gobierno

Señor Presidente:

Desde el día 12 de mayo, el magisterio de Perú se encuentra en huelga nacional indefinida pidiendo al Gobierno Central el respecto a la Ley del Profesorado; la vigencia plena de la escuela pública, gratuita y de calidad; la restitución de los derechos laborales, profesionales y económicos eliminados por el régimen de Alberto Fujimori; el incremento de sueldos y pensiones; la incorporación de SUTEP al Consejo Nacional de Educación; la definición de los mecanismos que asegurarán el financiamiento permanente del incremento salarial; entre otras demandas.

A los docentes peruanos, fieles a la vocación histórica de los educadores y las educadoras, les anima la firme convicción de que sólo asegurando las condiciones mínimas que se solicitan se podrá garantizar la calidad de la educación para todas y todos como vía para acceder al desarrollo de nuestras naciones.

Estamos informados por la prensa internacional de que usted se comprometió en época de campaña a doblar el salario del sector docente. En ese momento usted no dijo que ello debía esperar a que los inversionistas extranjeros impulsasen la economía de su país. Más bien entendemos que la economía peruana se verá potenciada y desarrollada en medida que se asegure educación de calidad, salud, vivienda y salarios justo. La fuerza del desarrollo no puede venir de fuera, sino de las entrañas mismas del pueblo peruano. Es a partir de la educación como fuerza motriz que la nación peruana estará en condiciones de alcanzar el desarrollo pleno.

En vista de lo anterior, le solicitamos respetuosamente que aclare si la oferta de atender las demandas justas del sector docente fue solamente un tema de campaña electoral o se constituye una parte real de algún programa específico que sea posible conocer públicamente.

De las declaraciones dadas por usted en los últimos días a la prensa peruana se podría deducir que en el 2006, cuando le toque entregar la Presidencia, podría disculparse aduciendo que no fue posible lograr la llegada de inversionistas extranjeros a su país, que la economía no creció, y que por lo tanto los salarios de los docentes y las docentes del Perú deberán seguir siendo de los más bajos de América Latina, a pesar de que esas personas tiene sobre si la tarea de preparar a las personas que aran posible el desarrollo real.

Señor Presidente, esperamos que este conflicto sea resuelto a través de la negociación con el Sindicato Unitario de Trabajadores de la Educación (SUTEP), en el convencimiento de que sólo fortaleciendo la educación pública de calidad, gratuita y obligatoria es posible que la sociedad peruana pueda tener acceso a un desarrollo con oportunidades y una vida digna para cada una de las personas que la integran.

Esperando contar con sus buenos oficios, me suscribo

Atentamente

(*signatura*)

C.c. Ministerio de Educación